

לרבנים ואדמורים מכתב בענין סת"ם

חלק ב

אור הזוהר 354 * כסליו תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי

בנישאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

ראוי שסיפור זה ודומיו יעמדו לנגד עיניהם של סופרי הסת"ם בימינו. חרדת הקודש ורגש האחריות שליוו את מעשיהם של סופרי הסת"ם בימים עברו, מסוגלים ללמדנו רבות.

עכ"ל ספר "תפילין ומזוזות כהלכתן".
וכעת נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי:

כי אחר שפירסמתי המודעות, ועשרות קונים טלפנו אלי, ואמרת לי להם שאני מוכן ומזומן להחזיר להם המעות. ופלא גדול, שכמה מהקונים אמרו לי שאינם רוצים לקחת המעות בחזרה, ושאלתי אותם למה? הלא כך פסקו לי הרבנים: ענו לי, ראשית הם יודעים שאין לי כסף להחזיר, ועל כן ימשיכו להשתמש באותם הסת"ם שכתבתי להם, על אף שאני אומר להם שזה פסול לפי דעתי ולפי דעת הרה"ג שליט"א.

ולכן באתי בזה אל מעלת כהה"ר שליט"א שיכתוב לי בירור על ב' דברים הנוגעים לי בפרטיות, ובכלליות לכל העולם כי כל ישראל ערבים זה לזה וצריכים לפרסם אותם ברבים שכל הקונה סת"ם ידע מה שצריך לבקש כדי שלא יכשל:

א. שספרי תורה, תפילין, מזוזות, ומגילות, שכתובים על קלף בלי הכשר עם חותמת מהרב המכשיר על כל חתיכת קלף, פסולים וצריכים גניזה, כמו כשסופר כותב בלי קבלה שהסת"ם שלו פסולים.

בספר "תפילין ומזוזות כהלכתן" הנ"ל בעמוד 53: גדולי תורה רבים לאורך הדורות הדגישו מאד את חשיבות כתב הקבלה, ואסרו על סופרים לכתוב ללא רשות בית דין הכלולה בכתב זה.

וכך כותב רבינו שמואל אבוהב אב"ד ונציה בספר הזכרונות בזכרון ט':

"שלא יהא אדם רשאי לכתוב כתב, כדי לצאת בו אדם ידי חובת ספרים תפילין ומזוזות ומגילות, עד

עוד שם בס' תפילין ומזוזות כהלכתן בעמוד הנ"ל: במטרה להמחיש את דרגת האחריות הגדולה שאליה הגיעו סופרים צדיקים בדורות שעברו, נספר על מקרה שאירה בירושלים במאה הקודמת.

המקרה מסופר על אחד מסופרי הסת"ם הצדיקים שהיו בירושלים שבין החומות בתקופתו של רבי שמואל סלנט זצ"ל. אחד מהאנשים שרכשו אצלו תפילין, מסר את תפיליו לבדיקה כשנתיים לאחר הרחישה והוברר שהתפילין היו פסולות מעיקרן. הקונה שבתפיליו התגלה הפסול הראה לסופר את הפסול ואמר לו: "אלו התפילין שכתבת".

כאשר הסופר הבחין בפסול הוא צנח ארצה מרוב בהלה ואיבד את הכרתו. רק לאחר עמל רב וממושך הצליחו הנוכחים לעורר אותו מעלפונו.

כאשר הסופר התעורר מהעלפון הוא פנה לקונה בקול מלא זעזוע וצער ואמר לו:

"ברצוני לומר לך שלשה דברים:

ראשית: הנחת במשך שנתיים תפילין פסולות וחסרה לך מצוות תפילין לכן, הנני מעביר לך את הזכות הרוחנית של הנחת תפילין שיש לי מכל אותן שתי השנים.

שנית: הנני מחזיר לך עכשיו את המעות מלוא הסכום של התפילין שקנית ממני.

שלישית: אם אירעה תקלה כה חמורה על ידי, משמע שאיני ראוי להיות סופר סת"ם, ולכן מעתה והלאה הנני מפסיק לכתוב ספרי תורה תפילין ומזוזות עד עולם".

לא היה בכוחה של הדלות ששררה באותן שנים בירושלים, לא הועילו הפצרות כל בני המשפחה והידידים ולא הועילו תחנוניהם של הילדים הרכים המבקשים לחם - אותו סופר נטש לחלוטין את מלאכת כתיבת סת"ם.

שמותר לו למכור, ועל איזה מיני קלף הוא נותן ההכשר, כמו עבודת מכונה, או רק עבודת יד, וכל דבר באיזה הכשר.

ז. ופעם בשבוע שיכנס מבקר ראשי שיודע ומבין בקלפים, שיבדוק את נאמנותו של הסוחר.

ח. אם כשרות הבדיקה עולה כסף, יש עצות שכל יהודי ישלם לכל קלף עוד \$2 וכו'.

ט. אם תופסים את הסוחר שעבר על התקנות של הרב המכשיר ומכר קלף בלי הכשר, אבד נאמנותו לגמרי, כמו קצב שהאכיל נבילות טריפות לישראל, ועוד חמור מזה כי סת"ם יותר חמור מכשרות, כמבואר בקסת הסופר מפרי מגדים.

י. עוד צריך להיות תנאי להרבנים נותני הקבלה, שאם יתפסו את הסופר רק פעם אחת שכתב על קלף בלי הכשר יקחו ממנו את הקבלה, ויפרסמו את זה ברבים, שאין לו כתב קבלה.

יא. שיתקנו תקנה שמפעם לפעם יפרסמו ברבים בבתי כנסיות ובעיתונים וכו', רשימה מכל אלו מפעלי וסוחרי הקלף שיש להם תעודת הכשר בתוקף ושמו של הרב המכשיר - ומכלל הן אתה שומע לאו, שכל מפעלי וסוחרי הקלפים שלא נכללו ברשימה הזו, יזהרו מלקנותם, כמו שנוהרין שלא לקנות בשר אצל המוכר בשר בלי הכשר.

יב. וראיתי בספר "שור" שבט הלוי" (נשכח ממני באיזה מקום) תקנות גדולות בענין קבלה לסופרי סת"ם.

יג. גם ראיתי בספר "תורת הלוי" בפרק ג', וב"שור" שבט הלוי" חלק י' סימן קע"ג וקע"ד בענין השגחה על הקלף.

יד. והיות שיש כבר כפי ששמעתי 10 מפעלי קלף בארצנו הקדושה שיש להם הכשר, יותר קל לתקן הענין שישראל קדושים יקנו סת"ם רק על קלף עם הכשר, כתוב וחתום בחתימת הרב המכשיר, וחותמת על כל חתימת קלף, ורק שההכשר בכתב ולא בעל פה, כי פתי יאמין לכל דבר, ואם לא רואים את ההכשר בכתב, אין יודעים למי החותמת ולמי הפסולים.

טו. וגם דבר נחוץ לתקן, שכמו שסופרי סת"ם צריכין קבלה, ככה יהיה גם בסוחרי סת"ם שיהיה להם משגיח תמידי עם תעודת הכשר, ועל כל דבר שמוכרים יהיה עליו חותמת של המשגיח.

ועכשיו יש לי שאלה בפרטיות לכתה"ר שליט"א:

לפי המודעות הנ"ל שפרסמתי, יברר לי כתה"ר, שהסת"ם שכתבתי על אלו הקלפים שתפסו אותם ואבדו חזקתם, שהקונים שלי מחויבים לגנוז אלו הסת"ם ולכתוב להם מחדש על קלף עם הכשר.

נ"ב. אחר ששמעתי שהרבה סופרים קנו קלף מערביים ובאתרים, ולא חשבו בכלל שזה שאלה - דוקר בלבי שאלה גדולה: איך יש נאמנות לסופר שהוא קונה את הקלף מסוחר שיש לו השגחה? הלא הוא יכול לעשות כמו שהקצב (בוטשע"ר) ממאנסי עשה, [וכמו שתפסו עוד 7 קצבים (בוטשע"ר) כאלו עם השגחתם של הרבנים הגדולים בברוקלין, רק הרבנים שתקו את הענין, אחר שהיה כבר מפורסם בקול מבשר, ואכמ"ל].

שיטול רשות מבית דין שבדקוהו בתחילה פעמים הרבה, לראות אם הוא בקי בדינים, כי רבים הם, וצריכים הסופרים לכולם.

ושואלין ממנו שאלות בענין תיקון והגהת הטעיות שלא יבוא לידי חק תוכות... וכשימצאו אותו בקי בדינים, עונה על הן הן ועל לאו לאו, יבדקוהו במעשה הכתיבה... ואם זה וזה יוכשר והוא אדם כשר והגון לכתבי הקודש ולסמוך על נאמנותו, מכריזין עליו בבתי כנסיות לסופר מהיר בתורת ה"י."

"ובין כך ובין כך טוב וישר, כדי שיהיה חרד לדבר ה', שלפעמים בפתע פתאום יבדקו הכתיבה אשר הוא עושה, לראות האם הוא הולך ומתחזק בכל דקדוקיה ותנאיה, גם ישאלוהו על הלכותיה".

"וכל כתבי הקודש שיצאו מתחת איזה סופר שיהיה, קטן או גדול, קודם נטילת רשות מבית דין, הרי הוא מעכשיו נידון כפסול, אף על פי שיהא עשוי ככל תיקוני חז"ל, ואין לו תקנה עולמית אלא להוציאו לגניזה".

וכן הבא מעיר לעיר ותפילין ומזוזות בידו למכור, לא יקנה אדם ממנו, עד שיתנו לו רשות מבית דין".

נ"ב. בענין הסת"ם שנכתבו עד עכשיו על קלפים בלי הכשר, ראיתי בספר "שו"ת שבט הלוי" ח"ה סי' די "שהעיקר כדעת הפוסקים, דלא מועיל רוב של סתומים כשרים נגד מיעוט הפסול, אם אינו ניכר למצוא אותו, וכמשי"כ ג"כ בתשובת חת"ס", עיי"ש. - ואולי עכשיו נשתנה כל זה, כי אם יכולים בזמננו לקנות קלף בחצי מיליון של מפעלי וסוחרי קלף של עכו"ם מעורות של כל מיני בהמות וחיות ועופות וכו' שישנם בעולם (ובעוד שנה יהיה כבר כפול שמונה), על כן לא נשאר לנו קלף כשר רק אולי אחד מרובא מאחז אחד, וגם על זה צריכין לסייעתא דשמיא מרובים שיהיו כשרין בתכלית.

ב. שהקונים שלוקחים סת"ם הכתובים על קלף שאינו רואה בכתב תעודת ההכשר של הרב המכשיר, עם חותמת על כל חתימת קלף, הרי הוא מניח מעותיו על קרן הצבי, והסת"ם שלו פסולים, כי כל הסופרים אומרים להקונים שלהם שהקלף טוב וכשר, כך סיפרו עשרות סופרים חברים שלי.

ג. עוד סיפרו לי שהם כתבו כבר שנים ספרי תורה תפילין ומזוזות ואין להם שום קבלה, ונודעו עתי מזה מאוד, איך שמלאכת שמים כל כך בשפל המצב אחרי שישנו כבר משמרת סת"ם, ואף על פי כן ישנם עוד מאות ואולי אלפים סופרים שכותבים בלי קבלה. על כן צריך הקונה שיראה את כתב הקבלה של הסופר (שעדיין בתוקפו).

ד. שהקונה יראה את תעודת ההכשר של הרב המכשיר על הקלף, עם חותמת ההכשר על כל חתימת קלף, ויראה את הקבלה (רע"ט) מסוחר הקלף.

ה. ואם קונה הרבה, כמו הרבה תפילין ומזוזות, שידבר עם הסוחר שיש לו הכשר אם הסופר קנה אצלו את הקלף, או יותר טוב שהקונה ספר תורה יקנה לבד הקלף או ישלם להסוחר לבד ולא להסופר, כי יכול להכשל, כמו שסיפרו לי הסופרים, והם צוחקים על הקונים האלו, ומבטיחים להם שעושים הכל על צד היותר טוב.

ו. הסוחר קלף לסת"ם צריך כתב הכשר, ובכתב הכשר יהיה כתוב: שכל הקלף שהוא מוכר, הוא אך ורק בהכשר זה או זה, ושאינו מוכר שום קלף בלי הכשר, ובכתב יהיה כתוב הכל אשר לכל בדיוק מה

ובזכות הרמת קרן הסת"ם, נזכה לקבל פני מלך המשיח בב"א.

ואסיים בברכת הדיוט, שיה"ר שלא נכשל בדבר הלכה, בפרט כשעוסקים בצרכי ציבור באמונה, שיש על זה כבר ברכה מחז"ל "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו".

הק' שמואל נתנאל בלום - סופר סת"ם
בלאאמו"ר הרה"צ רבי אשר יעקב זצ"ל
בן לכ"ק אא"ז הגה"ק מקאשוי זצוקלה"ה
רחוב ר' אלעזר 41/20 - רמת בית שמש 99085
02-991-0591

השי"ת ישפיע לכם ממרומים אריכות ימים ושנים טובים שתזכו עוד רבות בשנים להרביץ תורה בישראל, ולנהל עדתכם על מי מנוחות, ותתברכו בבני חיי ומזוני רויחי וסייעתא דשמיא,

אֲשְׁרֵי הָעוֹסֵק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה וּבְדַבְרֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שְׁכָמוֹ שְׁטָעַם בְּעוֹלָם הַזֶּה מַעֲיֵן עוֹלָם הַבָּא כֵּן יִשְׁפִיעוּהוּ מִפְּנֵי מַעֲשָׂיו וְתוֹרָתוֹ

אם אדם טורח בזה העולם לדעת אף על פי שאין לו לב עתה יהיה לו לב במתיבתא דרקייעא. וכתוב בפרשת וישב (דף קפה), אורייתא לא יתנשי מדמיכי עפרא דהא פדין ינדעון כל ההיא אורייתא דשבקו כד אסתלקו מהאי עלמא, ההיא אורייתא נטירא מההוא זמנא ותיעול במעיייהו כמלקדמין ואיהי תמלל במעיייהו. וכל מלין מתתקנון יתיר מפקמה דהוו בקדמיתא, דהא כל אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לו כדקא יאות ואיהו אשתדל בהו ולא אתדבק בהו. כלהו עאלין במעוי מתתקנון, ואורייתא תמלל ביה. והינו דכתיב: "והקיצות היא תשיחה", ושני מלאכי השרת מסדרין תלמודו של אדם בפניו בצאתו מן העולם שלא יהיה לו בשת פנים לפני הקדוש ברוך הוא כמו שדרשו על פסוק לא ירעיב הויה נפש צדיק ואם כן אשרי העוסק בסודות התורה ובדברי רבי שמעון בן יוחאי שכמו שטעם בעולם הזה מעין עולם הבא כן ישפיעוהו מפני מעשיו ותורתו. ואמר מורי הגאון מפאנו זכר צדיק לברכה כי שני מלאכים אלו הם יצר טוב ויצר הרע להיות כי הם שמעו מפיו תורה כל ימי חייו ונתקדשו שניהם על ידו שמשך אותם לבית המדרש ואם במתן תורה אמר בתקון כ"ב שכל אחד מהמלאכים היה עושה עצמו קול ופורח באויר וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע היה שורה בפיו ומלמדו התורה כלה כל שכן שהמלאכים גבורי כחו של האדם המתהוים מתורתו ומעשיו בחייו שלומדים ומבינים אותו בעצם מה שלמד והגה בעולם הזה וזהו לגרם איניש בעולם הזה והדר לסבר בעולם הבא לגרם איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר כי עתיד להבין, ואמרו האי מאן דבעי למנדע אף על גב דלא ידע, שבחא איהו ליה, כי מי שטרח ולא השיג יזכה ויבין בגן עדן ולכן טוב לגרם ספר הזהר ותקונים ורעיא מהימנא וכיוצא גם שלא יבין אותם.

(מעבר יבק מאמר שפתי רגנות פרק כו)

סדרת הספרים קובץ שופר הזוהר

(20 כרכים) – לתרומות עבור הדפסה והפצת הספרים – טל: 0527654911

קובץ שופר הזוהר כרך ו'

ובו שנים עשר ספרים נפתחים (228 עמודים):
זוהר מגני ומצליזוהר
החסדלזוהר התשובהלזוהר
לאברהםלזוהר השמש
ישיבת הזוהרהל
מריםלזוהר המל חיים
בזוהר 10. קול הזוהר 11.
רחמי הרשב"אל 12. אור
הזוהר 65

קובץ שופר הזוהר כרך ז'

ובו עשרה ספרים נפתחים (228 עמודים):
מעלות הזוהרלשמחת
הזוהר החדשלחשובנות
הזוהרלחשובת הזוהר
אגרות הזוהרלזוהר מגן
לנולכדרכי הזוהר (הכולל):
מלמדים וזוהר; סוד הזוהר;
השכינה וזוהר; מתיקות הזוהר;
דרכי הרשב"אלהשפעת
הרשב"אלאור הזוהר 10\36.
אור הזוהר 37

קובץ שופר הזוהר כרך ח'

ובו ארבעה ספרים נפתחים (264 עמודים):
זכותא דבר יוחאי
נשמת הרשב"אלזוהר ארץ
ישראל א, ב, ג, ד, ה, ו, ז,
חאור הזוהר 38

בהאי חבורא דילך דאיהו
ספר הזוהר, מן זוהרא דאימא
עלאה תשובה. באלין לא
צריך נסיון, ובגין דעתידין
ישראל למטעם מאילנא דחיי,
דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון
בידה מן גלותא בר חמי.

קובץ שופר הזוהר כרך ט'

ובו ששה ספרים נפתחים (228 עמודים):
נחלי הזוהרלחיים של
זוהרלזוהר הזוהרלזוהר
דרשב"אלמכתב לעשירים
מוכה רבים פהלכתה

קובץ שופר הזוהר כרך י'

ובו שמונה ספרים נפתחים (232 עמודים):
ערכה של שעהלשמחת
אברהםלזוהר והענט
בשמירת עיניםלזוהר
ישראל פהלכתלזוהר
השבת והברית הקדמה
לתלמוד עשר ספרות
מאמר 'ואתה תחזה'
אדרא דמשפנא

